Ն. 3899 1901 ԴԵԿՏ. 29/11 ՅՈՒՆՎ. ՀՈՒՄԱ ԻՐԹԼՍԻ

18ին՝ձի տարի

ՇԼՎՎԱԼ 1/29 ՔԵԱՆՈՒՆԻ ԼՎՎԼԼ 1319

ՄԵՋՄՈՒԱԻԱԻՊԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand'Rue de Péra, Taxim 65

Հաքթատա իկի տէքա եանի ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ վէ ՀՈՒՄԱԱ ԻՐԹԼՍԻ
կիւնլերի կէշր օրու�։

مجموعهٔ اخبار
بك اوغلی تقسیم جاده‌سی نومرو ٦٥

ՂԱԶԷԹԱՄԸՋՐՆ ԱՊՕՆԷ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ։ = Խաթանպալ իկին սէնէլիկի 60 ղրուշ, = 6 այլրողը 35. = Թաշրա իկին սէնէլիկի 85. = 6 այլրողը 45 ղշ. տուր։ = Բօսֆա իւճբէթի պիղէ այիտ տիր։ = 15 կիւնլիւք նիւսխէ 60 բարա տրր։ = ԻԼԱՆԱԹ ՇԱՐԹԼԱՐԸ. = Վինճի սահիֆէնին պէհէր սրրասը 5, Ջնճի վէ Յիւնճիւ սահիֆէլէրին հէր սրրասը 3, վէ Կիւնճիւ սահիֆէնին պէհէր սրրասը 1 ղրուշ տուր։ = Զօղ տէֆա տէրճ իտիլէճէք իլանաթ իկին այրրճա բաղարլրգ օրունուր։ = Նիւսխէսի 30 բր. տրր։

Ղազէթաեա միթէալիզ խուսուսաթ իկին ՅՈՎՀԱՆՆԻՍ ԹՕԼԱՑԵԱՆԱ մուրաճաաթ օրունա։ = Իտարէիանէ՝ Պէյօղլունաա Ճատտէի քէպիրտէ Ն. 65։

ԱՐՀԻԱՊԱՏԻ
ՂԱԶԱՐՈՍԵԱՆ ԿՂԵՄԷՍ ԵՊՍԿՈՊՈՍԻ
ԷՆԳԱՐԷԷԷ ՄՈՒՎԱՍԼԷԹԻ

Արհ. Ղազարոսեան Կղեմէս Գերապայծառն ըէֆագաթընտա էնգարէէէ վուգու պուլան սեյեահաթըմզըն հիքեաեէսինի, ճէրիտէի ֆէրիտէնիզտէ տէրճինի ըէճա իտէրիմ։

Դեկտեմբեր 18)31տէ, էօյլէտէն սոնրա, Կ-Բաթրիգ ըիթպ. Էմմանուէլեան Պօղոս էֆէնտի հաղրէթլէրինին թէպէրրիւքեաթը բէտէբանէլէրինի գապուլ պիրլէ, պէրայը թէչեի հաղրը պուլունան Արհ. Արփիարեան, Ճամճեան, Մուրատեան վէ Սիսլեան Եպիսկոպոսլար, Գերշ. Թէրզիպաշեան, Սէյեահեան վարդապետլէր վէ տիկէր միթէատտիա հաղրրուն իլէ վէտալաշրպ, ճիւմլէնին խայրխահ տուալարընա քէնտիմիզի սիբարրշ իլյէտիքտէն սոնրա, Մէրճիմէքեան վէ Բօլատեան վրդ. լէր վէ պահարանը Արթին աղա ըէֆագաթըլա Հայտար-բաշեա վասլ օլու�։ Օրատա, միւմայլէյիւմ զէվաթ իլէ տախի վէտալաշրպ, սուրէթի մախսուսէտ տավէթ օլընտրըմզը Գասրքէօյ Ժողովրդապետի Իսկէնտէրեան վրդ. ին խանէսինէ կիտիլէրէք, օ ագշամը թասմա հաղրը պուլունուպ, կիճէյի մէղքիւր խանէտէ կէչիրտիքտէն սոնրա, չարշէնպիհ սապահը, Թրէն վագթը Հայտար-բաշեա կիտիլտիկինտէ, օրատա Ս. Յակոբ խասթախանէսի մատուռը Ժողովրդապետի Գերշ. Գարակէօզեան, Իսկէնտէրեան վէ Էքմէքճեան վրդ. լէր իւէ, Ոսկեան Յարութիւն վէ Թիքիլեան Միշէլ, Էնգարէ Թիւճճարը միթէպէրէսինտէն Բեռնեան Կղեմէս էֆ. լէր վէ տիկէր պաղը զէվաթ հաղրը պուլունմագտա իտիլէր։ Պու էնատէ Գերապայծառ հաղրէթլէրի ճիւմլէեէ թէչէքքիւրինիւ պէհան իլէ, Տէրալիէտէ պուլունտուգլարը միւտտէթատ հագգընտա կէօսթէրիլէն հիւսնի մուամէլէ վէ թէվէճճիւհաթ իլին մէմնունիէթինի ալէնէն իզհար իլյէեէրէք, հաղրրունը տուալէրինի տախի իսթիրհամ իլյէտիքտէն սոնրա, Թրէն հարէքէթէ պաշլատը։

Օն տօգուզընճը տարը ինթիրաքէրատէսի օլան օլ գուարէթլի մուհրիք մաքինա, սապահը չիյ վագթընտա, աչրգ վէ պէրրագ հավաեա գալը Թիւթիւն վէ պուխար սալգըմլարընը սավուրարագ, ահէսթէ վէ ալիճէնապ պիր թավը իլէ սթասիօնտան եավաշ եավաշ խուրուճ պիրլէ, բէյտէրբէյ սիւրաթընը թէզեիտ իտէր իտի։

Սաեէյի թէրագգիսաթվաեէյի հաղրէթի Շէհրիեարիտէ, մէմալիքի Մահրուսէյի Շահանէնին ագսանը միւխթէլիֆէսինտէ հէր շէյ թէսհիլաթ պուլտուղու կիպի, պու սահէտէ էնգարէ եօլճըլըղը տախի, տէյլ զահմէթ, իլա սըրթ պիր զէվգ հալինէ իթիրազ իտիլմիշ տիր։ Վակօնլար միւքէմմէլ, մէֆրուշաթ մունթազամ վէ մէվսիմի չիթանընն թէարրուզընա մանի օլմագ իւզրէ պիւթիւն վակօնլար պուխար իլէ թէսխին իտիլմիշ, վէ պէօյլէ միւթէտիլ պիր հավա իլէ կիտէր իքէն, տիշարընտա կիճէյէին աղաճլար վէ նէպաթաթ իւզէրինէ էնմիշ օլան գըրաղընն պէեաղ ըէնկի տիլֆիրիպ պիր մէնղարէ թէչքիլ իյլէեօր իտի։

Տէմիր եօլ կիւզէրկեահը իւզէրինտէքի լաթիֆ վէ զայիֆ քէօչքլէրին տիլպէր սէյրանը, պաղ վէ պաղչէլէրին եէչիլիքտէն մահրում անճագ իւմիտպախշ զօնչէլէր իլէ միւղէյեէն հալի պիր թարաֆտան, տէնիզին բահաթ, սիւքիւն վէ շարիանէ մէնղարէսի տիկէր թարաֆտան, ինանընն գալպինի հատտըզ պիր մահղուղիէթ իւլէ մէմլու իտէր վէ ֆիիլէն պիր չէվգ ու շաթարէթ վէ մէսէրրէթ հիսսիեաթը իլէ, Բէնտիք, Գարթալ վէ զայրիհիւմ քէօյլէրի կէչէրէք, սիւրաթը սահգա իլէ գաթը մէսաֆէ իյլէր իտիք։

Էօյլէյին, Իզմիտ շէհրինէ վասլ օլունարագտա, օրատա միւթէմէքքին պիր գաչ էնգարէլի թիւճճար թարաֆընտան իսթիգպալ օլունուպ, սթասիօն սալօնընտա պիր գահվէ իչիլիր իչիլմէզ թրէն՝ հարէքէթինէ թէքրար իպթիտար իյլէտի։— Պու հավալիտէ, թապիեաթըն պահշ իյլէտիկի հիքմէթլէրին քէսրէթի, օրմանլարը տէհշէթլի ճէսամէթի, Սապանճա կէօլիհիսարը, տէնիզ մէնղարէսինին զարրպ, հայրէթէնիկիզ վիւսաթը՝ թարիֆտէն միւսթաղնի պիր լէթաֆէթ թէչքիլ իյլէտիկի կիպի, օն տէօրթ թիւնէլլէրին միւտհիշ սէտասը վէ Սագարիա նէհրի իւզէրինէ ինշա օլունան միւթէատտիա վէ ազիմ իւլ հէյքել քէօրրիւլէրին ճէսամէթի հէր պիրի այրը այրը չայեանը թէմաշա պիրէր մէնղարէ իսէ տէ, չօգ վագըթ պագմագտան կէօղլէր եօրուլուր, անճագ ֆիքրիմիզ՝ թէաճճիւպ ու իսթիղրապընը ապա քէթմ իտէմէզ իտի։ Ազշամ, ալաթուրգա սաաթ 3 պչ. բատտէլէրինտէ էսկիշէհրէ վասլ օլունտրընտա, Պրուսա Եպիսկոպոսը Արհ. Ճամճեան Գերապայծառըն իշարը իւզէրինէ, մէղքիւր չէհիրտէ մուգիմ վէքիլլէրի պուլընան Գեր. Բէչեեան վրդ.՝ պիր գաչ մահէլլի միւթէալէր զէվաթ իլէ ըսթասիօնա իսթիգպալէ կէլմիշլէր իտի։ Օ ագշամը էրմէնիգաթօլիք մէրիասա վէքեալէթիանէսինտէ միւսաֆիր օլունմասընը արզու իյլէմէլէրի իւզէրինէ, արապալարա բաքիպէն մէղքիւր խանէեէ վասլ օլունտու։ Էտնաի թասմա Արհ. Կղեմէս Գերապայծառ Ղազարոսեան, հագգը ալիլէրինտէ իպրաղ օլունան իշպու իսթիֆաթ իչին պէեանը թէչէքքիւրոէն սոնրա, Արհ. Ճամճեան Գերապայծառ հաղրէթլէրինին իզն ու չէրէֆինէ ատ իտարէի ագտահ իյլէմիշլէր տիր։ Ֆէրտասը սապահ, թէքրար թրէնէ բաքիպէն վէ էնգարէէէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթէ իպթիտար գըլընտը։— Էնգարէատէն չըմէնտրֆէր իլէ 4 սաաթ պահա պիր մէսաֆէտէ պուլունան Բօլաթը նամ ըսթասիօնա վասլ օլունտրընտա, Գեր. Ճիմճիհեան, Բօլաթեան վէ Վէթանեան վարդապետլէր իլէ, միւթէպէրանը միլլէթատէն Գասապեան Յովհաննէս, Գասպարեան Գրիգոր, Ավքերեան Օնոիկ վէ Ուրկանլըեան Հաճի Վիչէն էֆէնտիլէր, ումում բէհապիյին վէ էհալի թարաֆընտան իսթիգպալ իչին պիլիսասսա պիր հէյեէթի մախսուսէ թէչքիլ իթմիշ օլուպ, տիկէր՞պաղը զէվաթ իլէ մէղքիւր ըսթասիօնտա հաղրը պուլունմագտա իտիլէր։

Ճիւմլէսի տէ միւշարիլյէյ Եպիսկոպոսուն պուլունտուղու վակօնա բաքիպ օլարագ, հիւրմէթ վէ թէպրիքեաթը մուխլիանէլէրինի պէեան իյլէմլէրի իւզէրինէ, միւշարիլյէյ Գերապայծառ հաղրէթլէրի, ճիւմլէսինէ թէչէքքիւրաթ վէ մէմնունիէթինի սուրէթի մախսուսէտ իզհար իյլէմիշ, վէ չէվգ ու շաթարէթ իլէ հարէքէթէ իպթիտար գըլընարագ, Մալիքօյ վէ Սէնճանքէօյ ըսթասիօնլարընտա տախի թէճէմմիւ իթմիշ օլան պիր չօգ էնգարէլի զէվաթըն թէպրիքլէրինի գապուլ իյլէտիքտէն սոնրա, ագշամ ալաթ. սաաթ 10 պչ. բատտէլէրինտէ, պէրրագ պիր հավա իլէ գըրմըզը պիր կիւնէշ հէնուզ տաղլար վէ օվալար իւզէրինէ բէրթէվէնտաղ օլմադ իւզրէ իքէն, էնգարէ ըսթասիօնընա պի աՀնի Խիւտա սէլամէթլէ մուվասլէթ իտիլմիշ տիր։ Ըսթասիօն ճիվարընտա պիր ճէմի զաֆիր մէվճուտ օլուպ, վագը օլան իզտիհամ զայրի գապիլի թարիֆ պիր բատտէեէ եէթիշմիշ իտի։ — Հէրքէսին լէհճէսինտէ սէվինճ վէ մահղուզիէթ ալէամէթլէրի նիւմանան օլալագ, սատրգ Զօղան վէ զայեուր պիր Եպիսկոպոսին թասարրուֆը իլէ մէսուտ վէ պախթիեար օլարգ-լարընը աչիքեարէ իիրաճ իտէրլէր իտի։ Էնգարէ թեմի մահսուլը, վէ 33 սէնէ քահանայլըգ վազիֆէսիյլէ միլլէթինէ սուրէթի սատրգանէտէ իզրմէթի իլէ ամմէնին թէվէճճիւհաթ վէ թագտիրաթընա մազհար օլան, վէ պու քէրրէ մահէլլի վէլատէթի իւզէրինէ Եպիսկոպոսլուգ սըֆաթը բուհանիեէսիյլէ ավտէթ իյլեէն Արհ. Կըղեմէս Գերապայծառ Ղազարոսեան, իշպու մէնղարէէէն զաեէթ մահզուզ օլուպ, ումում վարդապետլէրին, բուէսասյը միլլէթ վէ պիլճիմլէ էհալինին ալգըշլարը արասընան ըսթասիօն սալօնընա տուխուլ պիրլէ, օրատա հագգը ալիլէրինտէ իպրաղ օլունան թէպրիքեաթը գապուլ իյլէտիլէր։ Հաղրրուն միեանընտա Գասապեան Պետրոս վէ Ռոքոս, Պայդասէ Գարլօ վէ Անտոն, Համալեան Հաճի Անտոնիկ, Գարամանեան Վիչէն վէ Գրիգոր, Գասպարեան Յովհաննէս վէ Անտոն, Գամպուրեան Վիչէն, Իսթիճեան Անտոնիկ վէ Տիրացուեան Վիչէն էֆէնտիլէր իլէ, ավօգաթ Պոյաճեան Միսաք էֆ., Տր. Թապիպեան, Տր. Ալէքսանտրն վէ Տր. Լուիճի վէ տիկէր միւթէպէր զէվաթ իլէ, հէր սընրի էհալի պուլունմագտա իտի։ Ճիւմլէսի տէ, պիր հիսսի մէսէրրէթ քեարանէի ֆէվգէլատէ իլէ, քէնտի սատրգ Զօղան վէ միհթերէմ Բէտէրլէրինէ իքի էլլէրիյլէ սարըլարագ, պիր իզտիհամը վաֆիր իլէ էթրաֆընը գուշաթտրլար։

Պիր գաչ տագըգա սալօնտա արամտան սօնրա, միւշարիլյէյ Եպիսկոպոս էլպիսէի ըէմիլլէրինի լապիս օլարագ, ըէֆագաթընտա վէքիլլէրի պուլունան Գեր. Օհանեան վէ տաեենագպիր Գերշ. Վարդանեան վրդ. լէր պուլունտուղու հալտէ, աչրգ պիր լանտօեա բաքիպ օլտուլար։

Պու էնատէ 36 լանտօ վէ 15 գատար տիկէր արապալար եէկտիկէրինի միւթէագրպ, պիր ճէմի զաֆիր արասընտան պիր ալայ թէչքիլ օլունարագ, քէմալը չալտա վէ թանթանա իլէ չէհրէ տուխուլ իտիլիպ, Քառասուն-Մանկունք մէքթէպի քէպիրի սօգաղընա վասլ օլունտրընտա, արապալարտան էնիլէրէք, եէնի պիր ալայ թէչքիլ օլունտու։ Էօնտէ պէլէտիէ չավուշլարը, քիլիսէլէր գավասլարը վէ ժամկոչլարը՝ իզտիհամը մէն իյլէտիքլէրի սըրատա, չապիկլի դաս չօճուգլարը, միւթէատտիա պիւեիւք տիրացուլար վէ ումում վարդապետլէր փիլոնլարընը լապիս օլուպ, «Հրաշափառ» շարականընը օգուեարագ, Ս. Աստուածածին Աթոռանիստ քիլիսէսինէ միւթէվէճճիհէն եիւրիւլէր իտի։ Արհ. Եպիսկոպոս հաղրէթլէրի իսէ, զաեէթ միւղէյեէն վէ գըյմէթատտ պիր չուրչառը լապիս օլուպ, պիր էլինտէ Եպիսկոպոսական գաւազան վէ տիկէրինտէ Ս. Խաչ պուլունտրընը հալտէ, սօգագլար վէ բէնչիրէլէրտէն իզտիհամ իլէ պագըշան հէր սընրի էհալիյի օրնիել իտէրէք, մէղքիւր ալայը ահէսթէ ահէսթէ թաագիպ իյլէրլէր իտի։

Մէղքիւր Աթոռանիստ քիլիսէեէ մուվասլէթ իտիլտիկինտէ, այնի իզտիհամ օրատա տախի վագը օլուպ, հէր թարաֆտան ալգըշլար սէտասը իչտիլիեօր իտի։ Տէրունը քիլիսէ իսէ, զաեէթ միւշաստա պիր սուրէթտէ թէղնէն իտիլմիշ օլուպ, պիբիրն խորանլար վէ օն ատէտ ավիզէլէրին քէսիր իւլ ատէտ մումլարը եանմըշ օլմաղէ, տիլրիւպա պիր մէնղարէ թէչքիլ վէ զանն խէրսին քի, պիբիրն քիլիսէ պիր պահրը զիեաեէ թահվիլ օլունմուշ իտի։— Դասրն վասաթ մահէլլինէ վազ իտիլէն պիր ջորտարան իւզէրինտէ միւշարիլյէյ Եպիսկոպոս գրսա պիր զիեարէթտէն սոնրա, քեաֆֆէյի վարդապետլէր վէ տիրացուլար թարաֆընտան «Զքեզ Աստուած գովարանեմք» տուասընը օգունմասընը միւթէագրպ, միւշարիլյէյ Եպիսկոպոս Աթոռընտա վէ ումում էհալի աեագտա պուլունտրընը հալտէ, Զաթը հաղրէթի Շէհրիեարինին իհսան իյլէտիքլէրի պունճա նիյմէթ վէ էյիքլէրին, վէ ալէլ խուսուս էնգարէ մէրիասայը ճէտիտինի ֆէրմանը ալիշան վէ Յիւնճիւ Մէճիտի նիշանը զիյշանը իլէ թալթիֆ պուեուրմալարընտան տօլաեը թէչէքքիւրինի միւթէզամմին պիր նութգը պէլիզ գրաաթ օլունուպ, էտիէյի խայրիէի հաղրէթի Շէհրիեարինին թիղքեարրյա, ումում հաղրրուն իչ տէֆա ամինխան օլմուշ, վէ իչ տէֆա տա «Բատիշահրմ չօզ եաշա՛» տուայը խայրիեէթղաեաթը բէֆի պարկեահը Քիպրիեա գըլընմըշ տրր։

Իշպու դիինէթի միւթէագրպէն, Եպիսկոպոսարան սալօնընա չըգըլարագ, օրատա քեաֆֆէյի վարդապետլէր վէ էհալի թարաֆընտան պիլ վէքեալէ, Յովհաննէս Վ. Բօլաթեան՝ էրմէնիճէ պիր նութգը պէլիզ գրաաթ իյլէեիպ, ամմէնին սիթաիշինէ մաղհար օլմուշ, վէ Արհ. Եպիսկոպոս հաղրէթլէրի իսէ, ճէվապէն, սէօղլունիւ ըէհապին վէ ճէմաաթա խիթապ իտէրէք, ճիւմլէյէ թէչէքքիւրինիւ պէեանէ, պէօյ-

լէ պիր մուհիմ թեմէ Եպիսկոպոս օլմաղլա չէրէֆեապ օլտըղընը, անճագ հէր նէվ ֆէտա քեարլըղա ամատէ օլարագ միլէթին կէրէք մատտի վէ կէրէք մանէվի խայրընա չալըշաճաղընը, վէ պու պապատէ վար օլան գուվվէթինի ալա տիրիղ թամէէճէկինի թէէմին իլէ, ումում միհթէրէմ վարդապետլէրին վէ միլթէպէրանը միլէթին եարտըմընը իսթիրհամ, վէ ծնլարընն հէր ան ու զէման քէնտիսինէ մույեին օլմալարընը թավսիեէ պիրլէ, հէնուզ պաշլամըշ օլան իշպու բէտէր վէ էվլատ բապընթասընն կիւն պէ կիւն թագվիեէթբէզիյր օլարագ, Քիլիսէնին չէրէֆի վէ մէքթէպլէրին իսլահ վէ թէրաքգընը, վէ սայիր ումուրը խայրիեէնին՝ վիճուաբէզիյր օլմասը իչին, ճէնապը Հագգտան թէվֆիգաթ վէ օրհնութիւն թէմէննիսիյէ, ումումա բէտէրանի օրհնութիւնլարընը իթա իյէմիշլէր տիր։

Օ ագչամը միչարիլէյհ Եպիսկոպոսուն չէրէֆինէ Պայզատէ Գարլօ էֆ. թարաֆընտան միքէմմէլ պիր ղիեաֆէթ քէլիսէ օլունուզ, պունտա քեաֆֆէյի վարդապետլէր տախի հաղըր պուլունմուչլարտը։ Էնայը թասատա պիր գաչ տէֆալար, միչարիլէյհ Եպիսկոպոսուն իղզ ու չէրէֆինէ իտարէի ագտահ իտիլմիշ տիր։

Խաթմը քէլամ իյլէմէզտէն էվվէլ, Սրհ. Ղազարոսեան Կղեմէս Գերապայծառ կիպի միւգթէտիր վէ ղայեուր պիր Եպիսկոպոսուն թասարրուֆը պապընտա, ումում էնգարէ Գաթօլիք միլէթի էֆբատընա թէպրիքեաթը խալխանէմին պէհանրյա, միչարիլէյհ Եպիսկոպոսա, Ս. Կղեմէս Աթուրընտա ուղուն միւտտէթ Եպիսկոպոսլուգ իթմէլէրի իչին, ճէնապը Հագգտան թուլէօմ վէ էյեամը մէսուտ, վէ՝ սահիպ օլտուգլարը պունճա հիւմմի նիեէթ վէ ամալը խայրխահանէլէրինին իճրասը իչին թէվֆիգաթ իսթիրհամըյլա, մուվաֆֆագըյէէթ թէմէննի իյլէրիմ։

Էնգարէ, 4(22 դեկա. 1901

ԿՂԵՄԷՍ Վ. ԴԱՀՎԷՃԵԱՆ

** Էնգարէ ըէհապիյնի միւթէհիզանընտան օլուա, չէնտ սէնէլէր ադէմ, չէհրիմիզտէ Դասաբէօյինտէ վագը բուհան մէքթէպի միւսիրիեէթինի մէնտուբիեէթպախշ պիր սուբէթտէ իյիա իթմիշ, վէ հալիզ օլարը քէմալէթ, մալիմաթ վէ էվսաֆը մէմուհէի սաիրէսիյլէ, քէնտիսինի թանրեանլարընն մաղհարը թադիրի օլմուշ պուլունան Դեր. Յովհաննէս Վ. Բօլաթեանընն իրատ իթտիկի նութգընուրէթի տիր։

Արհիապատիւ Գերապայծառ Տէր,

Շուրջ երեք տարի յառաջ, երբ սրաթուիչ լրաբեր գործին կը գուժէր մեզ զառաջինն՝ թեմիդ քաջարթուն Հովուին դառնաղէտ վախճանը, Անկիւրական ամբողջ հօտն գոգցեաւ ի սուգ և ի թախիծ համակեալ կ'ողբար անմխիթար իւր այրիացեալ Աթառոյն անտէրունջ վիճակը։ Իւր տօնական զարդերէն մերկացած Մայր Եկեղեցին, սեւաթոյր պատատօք պարիկուած Ջափուր Աթառն հովուական, տաճարին լուսատիւռ ջահերուն թխատիպ ժապաւէնաց վէտվիտումին մէջէն վեր բարձրացող հանգստեան աղօթից տխրազդեցիկ առաջներն, ամէն ինչ ի մի բան, կ'ըսէին անդ հաւաքուած հոծ բազմութեան թէ այլ եւս անհայր է, անհովիւ է։

Իսկ այսօր, անձկայրեաց հօտն սգամերժ, խնդամիտ զուարթութեամբ տոգորուած, պճնազարդեալ տաճարին մէջ գոհութեան և փառաբանութեան երգեր կը վերառաքէ աստուածային Տնչութեան, որ հաճեցաւ, ի նուիրական անձին Ձերում, շընորհել իրեն բարեգութ Հայր մը, քաջարի Հովիւ մը, որով և իւր սուգը ուրախութեան փոխուեցաւ, և ահա այսպէս միօանդամ եւս ստուգուեցաւ «ոչ թողից զձեզ որբս» տիրական պատգամը, որ յայտնի կը ցուցնէ թէ Եպիսկոպոսաց անմահ յաջորդութեամբն Աստուած իւր Եկեղեցւոյն հետ է միշտ և հանապազ։

Ներուի ինձ ուրեմն, Գերապայծառ Տէր, Ձեր բարեյաջող գալստեամբն կղերին և աշխարհիկ դասուն զգացած ուրախութեան և շնորհաւորական զգացմանց թարգման հանդիսանալ այսօր, և ողջունել յանձին Ձեր, Աթոռոյդ առաջին Հայրապետին Սրբոյն Կղեմայ անդրդուելի հաւատքին հետ ի միասին, այն առաքելական Եպիսկոպոսաց յաջորդութիւնը, որոյ անընդհատ շարուց ոսկեղենիկ օղակը Ձեր Արհիապատուութեան ձեռացը աւանդուած է արժանաբար։

Ամէն ուրեք, Դուք, Գերապայծառ Տէր, պիտի վայելէք Ձեր գերապանծ վիճակին և վսեմ աստիճանին վայելուչ պատիւն ու մեծարանքը, բայց ոչ ուրեք և ոչ ուստեք պիտի գերազանցեն անոնք Ձեր կղերին առ իւր Հովիւն տածած սէրն ու յարգանքը։ Վասն զի անտիական հասակէն եկեղեցւոյ և անոր գերագոյն Հովուաց նկատմամբ ունեցած վսեմ դաղափարն ներշնչած է անոր խորարմատ հաւատք մը, որով նա կը դաւանի թէ եպիսկոպոսն է յաջորդ Առաքելոց և հետեւաբար Յիսուսէ Քրիստոսէ կարգեալ Հովիւ՝ ընդհանուր եկեղեցւոյ հօտին մէկ մասը արածելու համար։

Սոյն այս հօտն Քրիստոսի, որ կղերական և աշխարհիկ դասովն կը հրճուի այսօր առաջին անգամ տեսնելով զՁեզ բազմած իւր հովուական Աթոռին վրայ, այլ եւս որը չի զգար զինքն, այլ Շիրմանեանց, Առաքելեանց, Յովհաննէսեանց հայրախնամ գութին ու գորովը, և եթէ հնար լինէ, աւելին եւս կ'ակնկալէ Ձեզմէ։ Եւ վստահ է թէ Ձեր բարեյիշատակ նախորդաց առաջի Աթոռոյ Դաւռին մատուցած աղօթքներն, միանալով Ձեր անուանակից Պաշտպանին հղօր բարեխօսութեանը, պիտի ընդունին Գերագոյն Հովուապետէն այն երկնառաք օգնութիւններն, որոնք հարկաւոր են Ձեր ծանր պաշտաման ըստ օրինի կատարմանը համար։ Իսկ մենք միշտ առաջի աչաց ունենալով Ձեր տիրող քահանայական կենաց հիանալի տեսարանը՝ որ բոլորովին ի փրկութիւն հոգւոց նուիրուած էր, պիտի Ձանանք աւելի եռանդեամբ փարիլ մեր պաշտօնին նուիրական պարտուցը, պիտի դիմենք ամբարելու խոհեմութեան և եռանդեան կանոնները Ձեր հովուական հոգածու խնամատարութենէն, զի քաջ հաստատուած ենք թէ Ձեր սիրտը, Առաքելոյն նման, լաց պիտի ըլլայ առ ամենեսին, մանաւանդ առ ընտանին։

Օ՜ն ուրեմն, հաճին Երկինք պահել զնոր Կղեմէդ անսասան Սրբոյն Կղեմայ Աթոռոյն վրայ, և շնորհել Ձեզ երանիկ և երջանիկ ամաց երկար շարք մը, յորում վայելէք Դուք՝ Ձեր հովուական անխոնջ վաստակոց արդիւնաւոր արգասիքը, և հուսկ ուրեմն արժանանաք, յերեւիլ Հովուապետին, ցուցնել իրեն Ձեր սիրասուն ամբողջ հօտը՝ գոչելով՝ «Ահաւասիկ ես և մանկունք իմ, զոր ետուր յիս» և ընդունիլ իրմէ անթառամ փառաց պսակը։ ամէն։

Յ. Վ. Բ.

ՄԵՐ ԹԵՄԵՐՈՒ

ԹԱՓՈՒՐ ՎԻՃԱԿԻՆ ԱՌԹԻՒ

(Շարունակութիւն և վերջ)

Մեր եկեղեցական նուիրապետութեան եղբայրանմանին մէջ չեմ կարծեր որ գրանուի թեմ մը, որ իւր սկզբան մերթեցուցմամբ այնչափ աղնուատոյ և հնագոյն սեպուի, ինչպէս էր Ամասիոյ Վիճակը, որովհետեւ պատմութիւնը կը հաւաստէ միայն այս թեմին համար, որ Առաքելապետն Ս. Պետրոս հաստատած և առաջին Եպիսկոպոս կարգած է զՍուրբն Նիկետաս, և այնուհետեւ դարերու շրջաններուն մէջ ստէպ տեսնուեցան սոյն աթոռին վրայ նաեւ ի մերայնոց Սուրբեր և Բաղկեդոնիան Ս. Ժողովին պաշտպան Հովիւներ։ Սոյն թեմին աղնութիւնն ու հնութիւնը մեր եկեղեցական նուիրապետութենէն չէր անտեսուած և հակառակ հովուութիւն մը կազմելու համար ժողովրդեան անբաւական թուոյն, չէր զլացած հոն Եպիսկոպոս կարգել և Արքեպիսկոպոսական տիտղոսով օժտել։ Դեռ 40 տարիներ առաջ ուղղինք հոն Եպիսկոպոս մը Իգնատիոս անուն, և մինչեւ 1899 միւս թեմերու նման գործակատար ունէր Ամասեան Պատրիարքարանի մօտ, և այս թուականէն վերջն է որ ջնջուած կը գտնենք օրացոյցներու մէջ գործակատարներու ցանկէն Ամասիայինը։ 1861-62ին, նոյն Իգնատիոս Եպիսկոպոսի կենդանութեան ատեն կազմակերպուեցաւ Մարզուանու Հայ Կաթուղիկէ հասարակութիւնը 200 տունով։ Սակայն այսպէս հովուութեան մը կացութեան կարեւոր տարրը կազմող Մարզուանու Հայ Կաթուղիկէ հասարակութեան հոգեւոր կառավարութիւնը՝ Իգնատիոս Եպիսկոպոսին վախճանելովը 1863ին յանձնուեցաւ առժամակեայ կերպով Պոնտոսի միւս թեմին՝ Տրապիզոնի։ Բայց միեւնոյն ժամանակ մատակարարութիւնը Մարզուանու պատկանելով ուղղակի, կ'աճէր ու կը զօրանար։ Երբ, մինչեւ 1878 հակայաքայլ յառաջ կ'երթար Գերպ. Եղուտեան Պօղոս, Թերճանեան Գրիգոր, Մարմարեան Պօղոս (այն ատեն Վ. միայն), Հ. Կղեմէս Սիպիլեան և այլ շատ մը առաքելական վարդապետներու և հաւատաւոր կուսանաց ջանքով, երկսեռ դպրոցներու նախանձելի ընթացիք, եկեղեցական շքեղ ու շինիչ կառավարութեամբ, 1878ին, այս Վիճակին յառաջդիմութեան վերջին հարուած մը եղաւ մատակարարութեանն եւս Տրապիզոնի յանձնուիլը։ Եւ նոյն ժամանակ կրօնական վրդովմանց պատճառաւ Տրապիզոնի թաղոը պարտուց տակ ըլլալով՝ բնականաբար սոսկա պատճառ եղաւ մեր Վիճակին ալ անչքութեան։ Բաղուեցան Ա. Յղութեան կոյսերը, և դժբաղդ խնայողութեան մը պատճառաւ հակառական դիջուութիւններու տեղի տուաւ։

Թեմացիք այս ամէն փոփոխութիւններուն հաշտ՝ աչօք չնայեցան։ Սակայն լուսահոգի Մարմարեան Գերապայծառ, որուն ժամանակը մատակարարութիւնը փոխանցուեցաւ Տրապիզոնի, Մարզուանցւոց առաքեալն ու հայրն էր, անոնց հոգւոյն մաղնիսը, որուն չքաւորութեան վշտերը մեր ժողովուրդը անձնուէր տակաւին կը զգար և որուն մահուան գոյժը արիւնլուայ թողուց դինքը սիրող այն ժողովրդեան սիրտը։

Իւր կենաց մէջ ստէպ ուղեց ու խոստացաւ Մարզուանը առջի վիճակին վերածել, և իւր վերջին ժամանակները՝ յանձին Կամսարական Գրիգոր Գերպարգեւոյն, Կայսերական բարեհաճութենէն ընդունած Ցիերմանը՝ Ամասիոյ Վիճակին համար իւր զգացման վերջին ցոյցն էր, իւր սիրեցեալ ժողովուրդին վերջին զուարճանք մը և իւր յաջորդին թողուած կտակ մը։

Ո՜րչափ անձկանօք կը փափաքէ այս ժողովրդեան սիրտը, որուն աչքերը դարձեալ կը դառնայ Տանն Կիլիկիոյ վեհայրը, ուր բազմող Սրբազնագոյն Հովիւները՝ Ս. Հոգւով Հովիւներ կը ստեղծեն։ Հոգեւոր Հովիւ մը անհրաժեշտ պէտք մըն բարեպաշտ ժողովուրդին համար. անիկա իւր զաւակները պիտի մխիթարէ հոգեպէս, առկախ մնացած բազմաթիւ թեմական խնդիրները պիտի կարգադրէ և որուն ներկայութիւնը 11 տարիէ ի վեր բարոյապէս տրտմած սիրտերը պիտի սփոփէ։

Պանտրմա Յ. Վ. Պ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բէնչէնպիհ կիւնիւ Կ-Բաթրիգ բիւթպ. Պօղոս էֆ. Էմմանուէլեան հաղրէթլերինին խմէլերի կիւնիւնէ միւատրէֆ օլմասըյլա, չէհրիմիզտէ պուլունան ճէմաաթը-մըզ Արքեպիսկոպոս վէ Եպիսկոպոսլարը հազարաթըյլա էրմէնի-գաթօլիք բէհապիյն թարիգաթլարընը Տէրիսաատէթ վէքիլէրի, միւթէհիզանը բէհապիյն, քիլիսէէրիմիզ Մեծ-Ժողովրդապետլէրի, Իտարէ Մէճլիսի վէ Բաթրիգխանէմիզին տիկէր մէճլիս վէ գօմիսիօնլարը ազալարը, քիլիսէլէր Թաղ. Խորհուրդ ազալարը, միւթէպէրանը ճէմաաթ, Կ-Բաթրիգխանէ մէմուրինի վէ սաիր բէք չօղ զէվաթ, Կաթողիկոսարանա կէլէրէք, միւշարիլէյհ հաղրէթլերինէ բասիմի թէպրիքի իյգա իյէմիշլէր տիր։

Գէզալիք Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մէքթէպի քէպիրի, Վէնէտիկ վէ Վիէննա թարիգաթլարը մէքթէպլերի, Ս. Յովհան Ոսկեբերան վէ Ս. Յակոբ Փուգարա չօճուգլարը մէքթէպլերի չակիրտանը՝ մուալիմլերիյլէ պիրլիքտէ կէլէրէք, երմէնիճէ, թիւրքճէ վէ ֆրանսըզճա նուիրգլար իրատրյա, արզը ուպուտիէթ վէ թէպրիքեաթ իթմիշլէր, վէ Կ-Բաթրիգ էֆ. հաղրէթլերի տէ, պունլարընն ճիւմլէսինէ, բէտէրանէ նատիհաթ վէ թէպէրրիւքեաթը բուհանիէլէրինի վէրմիշլէր տիր։ Ս. Յովհան Ոսկեբերան չակիրտանը՝ ՄարշըՀամիտի պէոթէսինի կիւզէլճէ օգուեուպ, իւչ տէֆա «Բատիշահըմ չօգ ետչա» տուայը վաճիպ իւլ էտասընը իրատ իթտիքլերի կիպի, խասսէթէն Կ-Բաթրիգ բիւթպ. էֆ. հաղրէթլերինին իսմ ու մահլէզի վէ սրֆաթլարը իյլէնմիշ օլարագ, դահէթ կիւզէլ պիր բէսիմ իտատ իյլէմիշ տիր։

Վիէննա Մխիթարեան մէքթէպի չակիրտլերի տախտ՝ քէնտի մէքթէպլերի պաղչէսինտէն թօրլատըգլարը չիչէքլերտէն հարբիրը իքի կիւզել պուքէթի՝ միւշարիլէյհէ թագտիմ իլէ, իսրարը ուպուտիէթքիարի իյլէմիշլէր տիր։

** Պու կիւն Պայրամընն պիրինճի կիւնիւ օրմագ միւնասիպէթիյլէ, Կ-Բաթրիգ բիւթպ. էֆ. հաղրէթլերի, գարու քէհեասը Շէհրեան Յովսէփ էֆ. իլէ պիրլիքտէ մապէյնի Հիւսմանունա պիլ ազիմէ, բասիմէի թէպրիք վէ ուպուտիէթի իյգա իլէ, նապլի իլթիֆաթը Շէհրիեարի օրմուշլար տըր։

Միւշարիլէյհ Կ-Բաթրիգ էֆ. հաղրէթլերի՝ պատէհու սատրազամ հաղրէթլերինի վէ տիկէր պազը վիւքէլա՜վէ բիճալ հազարաթընը թէպրիք իթմիշլէր տիր։

** Զարչէնպիհ կիւնիւ, Կ-Բաթրիգ էֆ. հաղրէթլերի թարաֆընտան՝ Կ-Բաթրիգ վէքիլի Արհ. Սահակ Արք. Արփիարեան իլէ Մարաշ մէրկեզասը Արհ. Յովհ. Եպիսկ. Մուրատեան Ֆէնէրատէ Բում բաթրիգխանէսինէ պիլ ազիմ, Ս. Ծնունդ հօրթուսու միւնասիպէթիյլէ, բիւթպ. Բաթրիգ Եօվակիմ էֆ.ի զիեարէթ վէ բասիմէի թէպրիքի իյգա իթմիշլէր տիր։

ԽՍԱՓՈՒՄ

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԼԻԱ ՎԱՆԴԱԿԱՆ ՇՈՒՆԴԸ ՄԻՆՉԵՎ ՀԱՅԵՐԸ

Ինչպես գրում է «Գոլոս Ռուսի» թերթը, Անգլիայի Ներքին գործերի նախարարությունը հրամայել է Անգլիայի բոլոր նահանգապետներին, որ հետաքննություն անեն, թե ինչպես է կատարվում Անգլիայի օրենքը հայերի նկատմամբ։ Ինչպես գրում է նույն թերթը, Անգլիայի նահանգապետերը հրամայել են, որ ամեն մի գավառում հատուկ հանձնաժողով նշանակեն, որ հետաքննություն անեն, թե ինչպես է կատարվում

ԴՈՒՐ

ՆՈՐԱՒԻՐԻՆ 1902 ՏԱՐԻՈՅ

Եթէ կը սիրէք գեղեցիկ նորութիւնը, համեցէք 2 դահեկանի անարժէք գումարով հատ մը ունենալ «Համազգային Օրացոյց»էն, որ 4 սիւնակներու բաժնուած կը պարունակէ արեւելեայց և արեւմուտեայց բոլոր շարժուն և անշարժ տօնները, փոխառութեանց տոկոսներու վճարման թուականը, օդերեւութաբանութիւնը, թղթատարական, հեռագրական և առեւտրական ծանօթութիւններ, ինչպէս նաեւ Պետական պաշտօնատոմց, Պատրիարքարանաց և գաւառային Առաջնորդութեանց վրայ գիտելիքներ ևն։

Օրացոյցս կը բովանդակէ եւրոպական և թրքական ժամերու և Օսմանեան ելեւմտական և Փրկչական տարիներուն համապատասխանող թուականները ևն և իրր յաւելուած՝ նօթագրութեան համար յիշատակարան մը։

Գին՝ 2 ղրուշ

Կը ծախուի ամէն գրավաճառաց քով։

Կեդրոնատեղի՝ Ղալաթիա, Սեղբոս խան թիւ 5, Բիւզանդեան Դրատունը որ մեծաքանակ վաճառողաց կու տայ մանաղեղ։

ԹԻՎՃԻՀԱՒ

Շուրաի տէվլէթ ազասընտան Շէրիֆ Ապտալլահ բաշանը մախտումը միրիմիրանտէն Սալիմ բաշաեա Բումէլի պէյլէր պէյլիկի բաեսի, Մահքէմէի Խթինաֆ ազասընտան Հիլմի պէյ ուէյա էվվէլի բիւթպէսի Թէվֆիհ. Մահքէմէի Թէմիզ ազասընտան Արիֆ, Խթինաֆ մահքէմէսի միւա. ումումիսի ճէմալ պէյլէրէ վէ եավէրանը Շահանէտէն ճավիտ բաշաեա 1ինճի, Շուրաի տէվլէթ Թանզիմաթ տարիէսի մուավինլէրինտէն Օսման Սաիպ էֆ. էէ Յինճիւ Մէճիտի նիշանլարը իհսան.

*** Մէճլիսի մալիէ ազասընտան Բէֆիզ պէյէ ուէյա էվվէլի բիւթպէսի Թէվֆիհ. Ուրֆա միւթէսարրըֆլըզընա՝ Շուրաի տէվլէթ ազասընտան Բաֆէթ պէյ, Շուրաի տէվլէթ ազալըզընա՝ Սարուխան միւթէսարրըֆ ճավիտ բաշա, Սարուխան միւթէսարրըֆլըզընա՝ Ուրֆա միւթէսարրըֆ Մէհէմմէտ Ղալիպ պէյ, Զորում միւթէսարրըֆլըզընա՝ Ճիտտէ վալի գայմագամլըզընտան միւնֆասըլ ճէլալ պէյ թայեին պույրուլմուշ տուր։

ՏԱԽԻԼԻԷ

Տիւն, սէլամլըգ ալայը Համիտիէ ճամիսինտէ, վէ պու սապահ Պայրամ սէլամլըզը՝ Պէշիքթաշտա Սինան-բաշա ճամիսինտէ, վէ պատէհու էթէք էօրմէք ըէմրի Տօլմա-պաղչէ սէրայընտա իճրա պույրուլմուշ տուր։ Սէֆարէթ պաշ թէրճէմանլարըյա զաթրիդ էֆ. լեր վէ տիկէր բուէսայը բուհանիէ Եըլտըզ սէրայընտա պիլ ազիմէ, ըէմրի թէպրիքի իյֆա իթմիշլէր տիր։ —Էճնէպի հիւքմտարլարըյա վիլաեաթը Շահանէ վալի վէ միշիրլերի վէ թաշրա բուէսասի բուհանիէսի մապէյնի Հիւմաեունա թէպրիք թէլէկրաֆնամէլերի քէչիտ իյլէմիշլէր տիր։ —Պու կիւն սիւլթանը միւտտէթի ճէզաիյէլերինի իքմալ իտէն մահպուսլար, պուրատա վէ վիլաեաթտա սալը վերիլմիշլէր տիր։

—Եօրթուլար միւնասիպէթիյլէ Բումէլի էրպապը համիյէթինտէն մատամ էլլէնի Զարիֆի՝ Պիւեիւ-Ատա ֆուգարասընա 11,000 վէ Ֆէնէր ֆուգարասընա 3000 օգդա քէսմիւբ թէվզի իյլէմիշ տիր։

—Սալը կիւնիւ Բումի Եըլպաշը-օլըզընտան, բաղար իրթէսի ագշամը Բուսիա սէֆարէթիանէսինտէ, միւթէպէրանը թէպաեա պիր ղիեաֆէթ վերիլէճէկի կիպի, սալը կիւնիւ տախի սէֆիր հաղրէթլերի՝ սէֆարէթիանէ սալօնընտա թէսամը թէպրիքլերինի գապուլ իտէճէք տիր։

—Ս. Ծնունդ եօրթուլարընտան սոնրա պիր Եունան ֆիլօսը՝ Իսկենտերիէ կիտիպ, ավտէթինտէ Եաֆա լիմանընա ուղրաեաճագ տըր։

—Եանիասա պիր Բում մէքթէպի ինչա իսիլմէք իւզրէ, Աթինատա չիմտիէ դատար 11 պին տրախմի իեանէ թօրլանմըշտըր։

—Ս. Զատիկ եօրթուսունընն, իլմի հէյէէթ (սատեղագիտութիւն) հիսապը իւզերինէ միւէսսէս օլարագ, Եէնիւ Տումար կիպի գաթիէն մուայէէն պիր կիւնտէ իճրասը իչին Բում բաթրիգխանէսինճէ պաղը թասավվուրաթ մէվճուտ օլտուղու իչիտիլիեօր։ — Պիզ պու մէսէլէտէն չօգ տէֆալար դազէթամըզտա պասն իթմիշ, վէ հիչ տէյիլ իսէ, ճէմաաթըմըզճա, խուսուսիյէ պիր թագըմըմըզ Մեծ Պահք իչինտէ օլուպ, տիկէրլերին իսէ, Ս. Զատիկ եօրթուսունու իթմէլերի կիպի պիր ինթիզամսըզլըզա նիհայէթ վերիլմէսի լիզումընը տէրմիեան իյլէմիշ օլտուղումուզ հալտէ, թէէսսիֆ օլունուր քի էլան պու պապտէ հիչ պիր շէյ եաբըլամամըշ, վէ էսկի ինթիզամըզ հալ տէվամ իթմէքտէ պուլունմուշ տըր։

—Բէնչէնպէհ կիւնիւ Եունան սէֆիրի՝ պաշ թէրճէմանըյա պիրլիքտէ իսարիճիէ նաղըրը հաղրէթլերինին գօնաղընա կէթմիշ տիր։

—Ալմանիա իմբէրաթօրը՝ մախտումուբրէնս Ատալպէրթ իլէ Շարլօթ նամ մէքթէպ-հարպ սէֆիրէսինին էրքեանը հարպընին թասվիրլերինի հավի պիր ֆոթօկրաֆը՝ Զաթը հաղրէթի Բատիշահիէ ինտա իյլէմիշ տիր։

—Զարչէնպէհ կիճէսի Օսմանը պանդասը միւտիրի ումումիսի իլէ զէվճէսի թարաֆընտան վերիլէն միւքէմմէլ պալոտա, թէչրիֆաթը խարիճիէ նաղըրը Ղալիպ պէյ վէ Սէլիմ Մէլհամէ բաշա իլէ զէվճէսի, գըզլարը, Վուսա բաշա իլէ գըզը, եավէրանը Շահանէտէն Բիզա պէյ, Ֆօտ Հօֆէ բաշա, Զէչէնեի բաշա, Խարիճիէ քեսթիպի Նուրի պէյ, Պապը Ալի հուգուգ միւշավիրի Հագգը պէյ, Շուրաի տէվլէթ ազասընտան Միւղիւրիւս պէյ վէ տիր զէվաթ իլէ Բուսիա, Ֆրանսա, Իթալիա, Իրան, Իսբանիա, Եունան վէ Սըրպիա սէֆիրլէրի վէ պաղը սէֆարէթլերին մալահաթկիւզարլարը, Պէյօղլու միւթէպէրանընտան Օսմ. պանդասը միւտիրի ումումի մուավինի Մ. Կ. Օպուանօ իլէ զէվճէսի, Բանճիրի պէյ վէ զէվճէսի, Մավրոեէնի պէյ, Մ. վէ մատամ Կէօչէօղլու վէ տահա սահրլերի հաղրը պուլունմուշլար տըր։ Բագալար՝ քէմալը չէվգէ սապահ գատար իմթիհան իյլէմիշ տիր։

—Պիր գաչ այտան պէրու Մուչտա պուլունան Պիթլիս վալիսի՝ Մալազկերտ թարիգիյէ Պիթլիսէ ավտէթ իթմիշ տիր։

—Շէհրիմիզտէ ճամ վէ այնա ֆապրիգալարը թէէսսիսի իչին թալէպ օլունան իմթիհանը մուգավէէսի վէ մազպաթասը եարըլարագ, նէզարէթի սիտէսինտէն Պաղը Ալիսէ թագտիմ գըլընմըշ տըր։

—Եագընտա Իզմիրտէ Ալման թէպասը իչին Ս. Յովհաննէս Աստուածաբան (Աւետարանիչ) իսմինտէ պիր իպատէթխանէ ինչա իսիլէճէք տիր։ Ալմանիա իմբէրաթօր վէ իմբէրաթօրիցասը՝ պու ինչասթ իչին 12,000էր մարգ իհտա իթմիշլէր տիր։ Իճապ իտէն իրատէի սենիէ չէրէֆսըսուր իթմիշ օլտըզընտան, ֆիեար. իպթիտալարընտա վազը էտաս ըէմրի, Ալմ. խանէտանը իմբէրաթօրիսի թարաֆընտան կէօնտերիլէճէք մէմուրը մուավանճէհէսինտէ իճրա իսիլէճէք տիր։

—Նաֆիա նէզարէթի, վագը օլան պիր սիւալէ ճէվապէն, հօլլարըն ինչասթ նիզամնամէսինին 11ինճի մատտէսինտէ իշար օլունան զէվաթը ըէմիէտէն մատտա, հէր քէսին, 20 հաշընտան պաչլաեարագ, հէր սենէ եա 16 զչ. նագտ վերմէք, եախօտ սենէտէ 4 կիւն քէնտիսինէ իրաէ իսիլէն հօլլարտա չալըշմագ վազիֆէսիյլէ միւքէլլէֆ օլտուղընը պիլտիրմիշ տիր։

—Գալաթա գաֆֆէլարը՝ պու սենէքի էնտաֆ թէղքիրէսի պէտէլինի վագթինտէ տաիրէի պէլէտիէեէ վերմիշ օլտուգլարը հալտէ, ոսն կիւնլերէտ պէլէտիէ միւֆէթիշլերինին եէնիտէն վերկի թալէպ իթմէքտէ օլտուգլարը հագգընտա Շուրաի տէվլէթէ պիր թէչէքքինամէ թագտիմ իյլէմիշլէր տիր։

—Ֆրանսա իսարիճիէ նէզարէթի մէմուրլարընտան գօնթ Սալվէրթ՝ Տէրիսաատէթ Ֆրանսա սէֆարէթի քիթապէթինէ թայեին օլունմուշ տուր։

—Բարիստէ պուլունան Ֆրանսա սէֆիրինին զէվճէսի մատամ Գոնսթան՝ Տէրիսաատէթէ կէլմէք իւզրէ չէհրի մէզքիրտէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

—Ալմանիա սէֆիրինին զէվճէսի՝ միւն Ալմանիաեա կիթմիշ տիր։

—Մէհաքիմի միւլքիէ թարաֆընտան բօսթա իլէ կէօնտէրիլէն ճէլպ, բրօթէսթօ վէ սէգուէսթրօ էվրագընը բօսթա իճրէթլէրինին՝ պունտան պէօյլէ էվրագը մէզքիւրէ սահիպլէրինտէն ալընմասընա գարար վերիլմիշ տիր։

—Այտըն վիլաեէթի մաեէթինտէ իքէն, Աթինաեա ֆիրարէն թէչէպպիւսաթը մէֆսէսէթ քեարանլատ պուլունմըշ օլան Ֆախրի էֆ.՝ ղընապէն Մահքէմէի ճինաեէթտէն քիւրէք ճէզասընա մահքիւմ իսիլմիշ, վէ հուգուգը մէտէնիեէտէն իսգաթըյա էմվալինին հաճզինէ գարար վերիլմիշ տիր։

—Ամէրիգա բիեացալարընա քիւլիեէթի բամուգ մահսուլու կէլտիկինտէն, մէզքիւր մահսուլըն ֆիեաթը եէնիտէն տիւշմիշ տիր։

—Բէժի տավալարընտա միւթէալլիգ իլամլարը՝ մէսարիֆի լազըմէսի ալընըգտան սոնրա, թարաֆէյնէ թէպլիղ իսիլմէսի թահթը գարարա ալընմըշ տըր։

—Գալաթատա Վօյվոտա ճատտէսինտէ 118 Ն. լու. տիւքքեանտա մուգիմ Նէսիմ Շալամի՝ իզհարը իթլաս իթմիշ տիր։

—Բումանիա հիւքիւմէթի՝ Պէյրութտան կէլէնլերէ գարը 5 կիւն գարանթինա գօյմուշ տըր։

—Շէհրիմիզտէ էթ ֆիեաթը 8 զչ. գատար ֆըրլատըզընտան, թէնզիլի ֆիեաթ իչին թէտապիրի լազըմէնին իթթիխաղը՝ ճճապ իտէնլերէ էմր օլունմուշ տըր։

—Կէչէն կիւն եաղան չիտտէթի եաղմուրլարտան, Թաթավլատա իքի եվ եըգըլարագ, պիր Բում զարբըը իսարապալար ալթընտա գալմըշ վէ աղըրճա եարալանմըշ տըր։

—Ճէմաաթըմըզըն Պիւեիւքտէրէ վէ Եէնիքէօյ մուխթարը Թիրիթեան Օննիկ էֆ.՝ բէնչ. կիւնիւ Ֆէրիտիէտ վագը ագրապասընտան պիր ֆամիլեանըն, խանէսինէ, իսմ թէպրիքի միւնասիպէթիյլէ կիթմիշ վէ օրատան չըգմըշ իքէն, հէման թա գաբունըն էօնիւնտէ իւզերինէ ֆէնալըզգ կէլէրէք սիւշիւպ, աղ սոնրա վէֆաթ իյլէմիշ տիր։ Պիչարէնին 1-2 սաաթ մաէթթէսիֆ օսգագտա գալարը միւտտէթ էտնասընտա Գերբ. Ռօքսան Ծ. Վ. Լէթիչէրէք, վէզաիֆի բուհանիէյի իյֆա իթմիշ, վէ ճէլպ իսիլէն թապիպ մարիֆէթիյլէ մուայէէնէ իսիլտիկինտէ, գալպ խասթալըզընտան միւթէէսսիրէն վէֆաթ իթտիկի անլաշըլմըշ տըր։ —Պատէհու ճէնազէ՝ Ս. Յ. Ռակերեան քիլիսէսինէ նագլ իլէ, պու կիւն բահմէթ տուալարը իճրա իսիլմիշ տիր։ —Միւսամիլէյէ էյի վէ միւհթէրէմ պիր զաթ իսի։

—Պիւեիւք-ատատա պիր այ զարֆընտա 7-8 խըրսըզլըգ վուգուաթը օլմուշ տուր։

ԵԸԼՊԱՇԸ ՄԻԻՆԱՍԻՊԷԹԻՅԼԷ

Վէնէտիկ Մխիթարեան թարիգաթընը-Գալաթատա, Բէնչէնպէհ բաղարը ճիվարընտա Սեղբոս խանընտաքի քիւթիւպխանէ իտարէսի՝ տիվարլարա ամանա մախսուս կիւզել բէսմէրը, բուհանի պատկերլէր, թէսպիհլէր, օրացոյցլար վէ սաիրէ ճէլպ իթմիշ օլուպ, արզու իտէնլերին մէզքիւր քիւթիւպխանէէ միւրաճաաթլարը իլան օլունուր։

ՊԱՆԳ ԷՄԲԷՐԻԱԼ ՕԹՕՄԱՆԸՆ ԻԼԱՆԼԱՐԸ ՏԸՐ

Վատէսի յունվ. 1)14տէ հըլուլ իտէն 11 Նօ. գուրօնընն՝ թարիխի մէզքիւրտէն իթիպարէն, Գալաթա, Օսմ. պանդասընտա, բաղարտան մատտա հէր կիւն, էօյլէտէն էվվէլ սաաթ 10տան, էօյլէնտէն սոնրա սաաթ 2 1)2ա գատար վէ ճումալարը էօյլէտէն էվվէլ սաաթ 10տան էօյլէնէ գատար թէէտիէ օլունաճաղը՝ 100տէ 5 ֆաիզլի կէօմրիւք թահվիլաթը Օսմանէէսի համիլլէրինէ իխթար, վէ նումէրօլը պօրտրօլարըյա պիրլիքտէ օլան գուրօնլարա մուգաբիլ համիլլէրէ պիր մագպուզ վէրիլիպ, իչպու մագպուզընն թարիխի իթտարընտան 10 կիւն սոնրա թէէտիէ իսիլմիշլիք իւզրէ Գալաթատա Օսմ. պանդասը վէզնէսինին թագտիմ իսիլէճէկի պէհան օլունուր։

Տէրիսաատէթ, 9 յունվ. 1902

*** Վատէսի յունվ. 1)14տէ հըլուլ իտէն 31 Նօ. գուրօնընն՝ թարիխի մէզքիւրտէն իթիպարէն, Գալաթատա Օսմ. պանդասընտա բաղարտան մատտա հէր կիւն, էօյլէտէն էվվէլ սաաթ 10տան, էօյլէտէն սոնրա սաաթ 2 1)2ա գատար վէ ճումալարը էօյլէտէն էվվէլ սաաթ 10տան էօյլէնէ գատար թէէտիէ օլունաճաղը՝ 100տէ 5 ֆաիզլի կէօմրիւք թահվիլաթը Օսմանէէսի համիլլէրինէ իխթար, վէ նումէրօլը պօրտրօլարըյա պիրլիքտէ օլան գուրօնլարա մուգաբիլ համիլլէրէ պիր մագպուզ վէրիլիպ, իչպու մագպուզընն թարիխի իթտարընտան 10 կիւն սոնրա թէէտիէ իսիլմիշլիք իւզրէ Գալաթատա Օսմ. պանդասը վէզնէսինին թագտիմ իսիլէճէկի պէհան օլունուր։

Տէրիսաատէթ 9 յունվ. 1901

*** Պու կիւն, Պայրամըն 1ինճի կիւնիւ, վէ էօնլիմուզտէքի սալը կիւնիւ բումի Եըլ պաշը օլմագ միւնասիպէթիյլէ, Օսմանլը պանդասընն Գալաթա, Պէյօղլու վէ Իսթանպոլ իտարէխանէլերի գարալը տըրլար։

Ի. ՖԷՐՀԱՏԵԱՆ

ԳՈՒՆՏՈՒՐԱՃԸ

Պէյօղլու, Սագըզ Աղաճընտա Զէչմէ գարշըսընտա, Ն. 13

Մէզքիւր տիւքքեանտա էրքէք վէ գաբընլարա մախսուս պօթ, պօթին, ըզգարբին վէ սաիր հէր նէվ գունտուրա իսմալ օլունուր։

Ի. Ֆէրհատեան՝ բէք չօգ սէնէլէր չէհրիմիզտէ վէ Մըսրրտա գունտուրաճըլըգ սէնաաթըյա մէչդուլ օլուպ, սէնաաթընտա քէսպի մէհարէթ իթմիշ, վէ չիմտիէ գատար իսմալ իթտիկի գունտուրալարը գուլլանանլար, հաթթա պաղը թօբալ վէ նասըրը օլանլար տախի, հէր սուրէթլէ իսչնուա գալմըշ օլատուգլարընտան, պունտան պէօյլէ տախի միւրաճաաթ իտէճէք գաբընն վէ էրքէքլէրին, սիքարըշլարընա կէօրէճէքլերի նէֆաատէթ, մէթանէթ, հաթթա տիկէր պաղը տիւքքեանլարատան ֆայդալը էհվէնիեէթինտէն սօլաեը մէնինուն գալաճագլարը իլան օլունուր։

ՍԱՐԱՆԿՕԶ ՈՒՍԹԱ ՍԱՐԳԻՍ

Պէյօղլունտա Թէլէկրաֆ սօգաղընտա Պալթաճը-չէրգմաղընտա

Մէզքիւր տիւքքեանտա պուրօ, գօնսօլ, կարտրօպ, տօլապ, սուֆրալար վէ սաիր հէր նէվ խանէ էշկասը ինչա վէ թամիր օլունուր։

Կէրէք ինչասթ վէ կէրէք թամիրաթ՝ սաիր մարանկօզ տիւքքեանլարընա նսպէթէն էհվէնիեէթլէ օլտուղու կիպի, արզու օլունան մազպութիեէթ, միւքէմմէլիեէթ վէ նէֆասէթ ճինէթլերիյլէ տէ միւշթերիլերին խօշնուտիեէթինէ, վէ սիքարըշաթըն վագթ ու զէմանըյա իյֆասընա չալըշըլըր։ Հասըլը իչպու տիւքքեանա միւրաճաաթ իտէնլերին հէր սուրէթլէ մէմնունն գալաճագլարը թէէմին օլունուր։

ԴԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

28 Դեկտեմբեր

Օսմ. լիրասը 100 զչ-ական	զչ. բր.	
Էսհամը ումումի	Զչ.	27
Բումէլի չրմէնարֆէրի	ֆր.	110
Տէվլէթի Ալիէ Ըէժի		319 50
Թահվիլաթը Օսմանիէ		458
Օսմ. պանդասը սենէտաթը		528
Օսմ. Սիկրթ. չիրքէթի Լ. Օ.		3 55
Ըէժի ոպսիօնու		13
Տէրիս. Թրամվայ դաբ.		5 65
» » Խանվ. ֆր.		480
Տէրիսաատէթ Բըխթըմ		465
Թրանսվալ		102

ԱԴՋԷԼԷՐԻՆ ԳԻԵԱԹԸ

Պէնեզ մէճիտիէ ֆարգը	108	04
Մէթալիք	96	
Ինկլիզ լիրասը	110	06
Ֆրանսիզ ալթունը	87	20
Բօլ	91	
Գըրմից	51	8
Գարպոն պայմէսի	8	57

Սահիպի իմթիեազ վէ մէսուլը զազէթա
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ